

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514218501
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Andrea Galdunová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2020:7514218501.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Andrey Galdunovej a sudkýň JUDr. Viktórie Midovej a JUDr. Zuzany Stolárovej v spore žalobcov: 1. G.. P. F., A.. XX.XX.XXXX, W. A. O., S. XX, 2. U.. W. F., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. O., O. XX, proti žalovanému: E. W., A.. XX.XX.XXXX, W. Q. O., A. X, zast. JUDr. Antonom Hencovským, advokátom, so sídlom v Košiciach, Františkánska 3, o odstránenie stavieb a uvedenie pozemku do pôvodného stavu, o odvolaní žalobcov v 1. a 2. rade proti uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 14C/325/2014 zo dňa 15. augusta 2019 a uzneseniu Okresného súdu Košice-okolie sp. zn. 14C/325/2014 zo dňa 9. septembra 2019

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 15. augusta a2019 č.k. 14C/325/2014-172 v napadnutom výroku, ktorým súd priznal žalovanému právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

P o t v r d z u j e uznesenie Okresného súdu Košice-okolie zo dňa 9. septembra 2019 č.k. 14C/325/2014-180.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice-okolie (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 15. augusta 2019 č.k. 14C/325/2014-172 konanie zastavil a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. Rozhodol tak v konaní, v ktorom sa žalobcovia domáhali voči žalovanému uloženia povinnosti odstrániť stavby nachádzajúce sa na parcele č. 163/1, vedenej v Správe katastra Košice-okolie na LV č. XXX v kat. úz. A. O., E. A. O., E. O.-E.. Konanie zastavil s poukazom na ust. § 144, 145 ods. 1,2 a 146 ods. 1 CSP vzhľadom na späťvzatie žaloby v celom rozsahu (ktoré žalobcovia v 1. a 2. rade oznámili súdu na pojednávaní konanom dňa 15.8.2019) a súhlas žalovaného so späťvzatím žaloby (vyslovený na pojednávaní konanom dňa 15.8.2019).

3. O trovách konania rozhodol aplikujúc ust. § 256 ods. 1 spolu s § 262 ods. 1,2 CSP, s poukazom na R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp.zn. I. ÚS 196/09 dôvodil, že v predmetnom spore žalobcovia podali žalobu, ktorou sa (pôvodne) domáhali voči žalovanému uloženia povinnosti odstrániť stavby a uviesť pozemok do pôvodného stavu. Podaním zo dňa 8.3.2019 navrhli zmenu petitu a žiadali, aby súd uložil žalovanému zabrániť nadmernému hluku, prášeni, osvetľovaniu rodinného domu žalobcov postaveného na parcele č. 161/2, ako i záhrady - parcela č. 161/1 a to z parcely žalovaného č. 163/1 a 163/3 a aby súd uložil žalovanému povinnosť do 15 dní vyčistiť parcelu č. 163/1 tak, aby z tejto parcely sa nešíril zápach a nebol zárodkom pre útočisko rôznym hľadavcom, ktoré znemožňuje žalobcom riadne užívať nehnuteľnosti č. 161/2 - rodinný dom ako i parcelu č. 162/1- záhradu. Následne na pojednávaní súdu dňa 15.8.2019 žalobkyňa 2. uviedla, že to čo žalobcovia žiadali žalobou pred siedmimi rokmi je pre nich dnes už právne irelevantné a z dôvodu že v súčasnosti si žalovaný všetko na svojom pozemku

upravil tak, že tam má všetko vyčistené, žalobcovia na podanej žalobe, ktorej zmenu petitu navrhli podaním zo dňa 8.3.2019 netrvajú a žiadajú konanie zastaviť.

4. Žalovaný so späťvzatím žaloby žalobcami súhlasil, poukázal však na to, že k žiadnym zásahom do vlastníckeho práva, ktoré boli tvrdené zo strany žalobcov nedochádzalo. Nedochádzalo ani k nadmernému hluku zo strany žalovaného, ani k prášeniu ani osvetľovaniu rodinného domu, ani k nejakému prenikaniu zápachu ani k prenikaniu hlodavcov. Všetky tieto skutočnosti neboli preukázané vôbec žiadnymi dôkazmi. Do posledného podania žalobcov zo dňa 8.3.2019 nedošlo k žiadnej zmene u žalovaného a ani toto podanie nebolo nijakým motívom k tomu, aby sa žalovaný nejakým iným spôsobom správal, keďže žalovaný nijakým spôsobom nezasahoval do vlastníckeho práva žalobcov.

5. Z obsahu vyjadrenia žalobkyne a ozrejmenia pohnútok, ktoré viedli žalobcov k späťvzatiu žaloby, ale ani z iných skutočností a dôkazov nemal súd preukázané, že späťvzatie žaloby je v príčinnej súvislosti so správaním žalovaného, resp. že by žalovaný akýmkoľvek spôsobom sa správal alebo zachoval v zmysle či už pôvodného petitu alebo navrhutej zmeny petitu žaloby. Pokiaľ žalobkyňa 2. vo vyjadrení uviedla, že v súčasnosti si žalovaný všetko na svojom pozemku upravil tak, že tam má všetko vyčistené, pravidelne kosí a pod., súd poukázal na to, že žalobcovia sa v predmetnom spore domáhali ochrany pred viacerými zásahmi do ich vlastníckeho práca spočívajúcich v obťažovaní (obťažovania hlukom, prachom, prenikaním zápachu, nadmerným osvetľovaním, prenikaním hlodavcov) a znečistenie pozemku žalovaného bolo len jednou zo skutkových podstát obťažovania.

6. Podľa súdu prvej inštancie žalovanému preto nemožno pričítať procesnú zodpovednosť za zastavenie konania a teda mu ani nemožno pričítať procesné zavinenie trov konania. Keďže súd dospel k záveru, že zastavenie konania procesne zaviniť žalobcovia, v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je prejav vôle spočívajúci v späťvzatií žaloby v súlade so zákonným ustanovením § 256 ods. 1 Civilného sporového poriadku vznikol nárok na náhradu trov konania žalovanému, preto mu súd priznal právo na náhradu trov konania voči žalobcom v rozsahu 100 %.

7. Následne Okresný súd Košice-okolie uznesením zo dňa 9. septembra 2019 č.k. 14C/325/2014-180 zamietol návrh žalovaného na vydanie dopĺňacieho uznesenia. Žalovaný mal za to, že v uznesení zo dňa 15.8.2019 absentuje výrok o zrušení predbežného opatrenia, ktoré bolo v predmetnej veci nariadené uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 28.8.2014 sp. zn. 3Co/742/2014, považujúc výrok o zrušení predbežného opatrenia za nutný v súlade s ust. § 336 ods. 4 v spojení s ust. § 335 ods. 1 CSP.

8. Aplikujúc ust. § 225 ods. 1,2, § 234 ods. 2 a § 333 CSP zamietnutie návrhu súd prvej inštancie odôvodnil poukazom na koncepciu inštitútu neodkladného opatrenia, ktorá vychádza zo všeobecnej premisy, že jeho právne účinky nie sú zákonom vopred časovo obmedzené. V danej súvislosti upriamil pozornosť na rozdiel medzi zrušením a zánikom neodkladného opatrenia. V prípade zrušenia neodkladného opatrenia ide o typický spôsob derogácie jeho účinkov, ku ktorému dochádza na základe rozhodnutia súdu v zmysle § 334 až 338 CSP. K samotnému zániku neodkladného opatrenia môže dôjsť iba v prípade uplynutia času, na ktorý bolo nariadené. To je z povahy veci podmienené predchádzajúcim rozhodnutím súdu o tom, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Rozhodnutie, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas môže byť pritom vyjadrené exaktne (do konkrétneho dátumu, do uplynutia stanovenej lehoty od doručenia a podobne) všeobecne (napríklad do právoplatného skončenia konania vo veci samej) alebo kombinované (napríklad do uplynutia stanovenej lehoty od právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej). Akékoľvek časové obmedzenie trvania neodkladného opatrenia vo svojej podstate limituje súdnu ochranu, ktorá je navrhovateľovi poskytovaná. Pre každé časovo obmedzené neodkladné opatrenie platí, že uplynutím stanoveného času bez ďalšieho zaniká ex lege, pokiaľ už skôr nedošlo k jeho zrušeniu. O zániku neodkladného opatrenia nevydáva súd osobitné rozhodnutie. Zánik jeho účinkov sa viaže na objektívnu právnu skutočnosť, ktorou je uplynutie času.

9. Súd prvej inštancie uzavrel, že predbežné opatrenie, ktoré nariadil Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 28.8.2014 č.k. 3Co/742/2014-63 je predbežným opatrením časovo obmedzeným a to do právoplatného skončenia konania vo veci samej, preto zánik účinkov tohto neodkladného opatrenia nastane priamo zo zákona a nie je potrebné vydávať osobitné rozhodnutie o jeho zrušení.

10. Žalobcovia v 1. a 2. rade podali v zákonnej lehote odvolanie proti obom vyššie uvedeným uzneseniam, teda proti uzneseniu č.k. 14C/325/2014-172 zo dňa 15.8.2019, aj proti uzneseniu č.k. 14C/325/2014-180 zo dňa 9.9.2019.

11. Odvolanie voči uzneseniu z 15.8.2019 podali voči výroku o priznaní trov konania z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP a navrhli, aby odvolací súd uznesenie v napadnutej časti zmenil tak, že neprizná stranám v konaní trovy.

12. Odôvodnenie a priznanie trov konania žalovanému považujú žalobcovia za neoprávnené, protiprávne a nie v súlade s celým súdnym sporom, pričom poukázali na priebeh konania, kde postup súdu považovali za neštandardný, namietajúc najmä prieťahy v konaní (pomalý postup konajúcej sudkyne). Žalobcovia majú za to, že počas mnohých rokov dochádzalo zo strany žalovanému k vedomému a úmyselnému porušovaniu ich práv, žalobcovia boli dlhodobo obmedzovaní zo strany žalovaného vo svojich vlastníckych právach a zároveň dochádzalo k znehodnoteniu hodnoty nehnuteľnosti žalobcov. Návrhom na zmenu žaloby zo dňa 8.3.2019 žalobcovia požadovali uložiť žalovanému povinnosť zabrániť nadmernému hluku, práščeniu, osvetľovaniu rodinného domu žalobcov, ako i záhrady a vyčistiť parcelu č. 163/1 tak, aby sa z nej nešíril zápach a nebola zárodkom pre útočisko rôznych hlodavcov. Po doručení návrhu žalovaný učinil z väčšej časti to, čo žalobcovia požadovali. Priznanie trov konania vo výške 100 %, preto žalobcovia považujú za rozporné s dobrými mravmi, neetické a svedčalo by o tom, že žalobcovia sa zbytočne súdnou cestou domáhali svojich práv, kým žalovaný zákonov nedbal a porušoval ich. Získal tak prospech, čo je výsmechom spravodlivosti a dokonca získal aj nárok na náhradu trov konania.

13. Odvolanie voči uzneseniu č.k. 14C/325/2014-180 z 9.9.2019 podali žalobcovia bez uvedenia odvolacích dôvodov. Namietali, že sa nevedia vyjadriť k tomu, aký návrh žalovaného súd zamietol, nakoľko im tento nebol doručený a namietali postup konajúcej sudkyne v konaní.

14. Žalovaný k podaným odvolaniam v písomnom vyjadrení uviedol, že tieto považuje za nedôvodné, nakoľko predmetné uznesenia Okresného súdu Košice - okolie sú vecne správne, vydané v súlade so zákonom.

15. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd prejednal odvolanie žalovaných ako podané včas oprávnenými osobami proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (všetky odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že odvolaniam nie je možné vyhovieť.

16. Uznesenie č.k. 14C/325/2014-172 zo dňa 15.8.2019 je v napadnutom výroku o trovách konania vecne správne, rovnako uznesenie č.k. 14C/325/2014-180 zo dňa 9.9.2019 je vo výroku vecne správne, preto ich odvolací súd potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

17. Žalovaní v odvolaní namietajú odvolacie dôvody v zmysle ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. že súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (písm. b/), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (písm. d/), súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností (písm. e/), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (písm. f/), zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené (písm. g/) a rozhodnutie súdu vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (písm. h/).

18. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený vtedy, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou

rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

19. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. d/ CSP odvolací súd uvádza, že inou vadou sa rozumie také porušenie procesných predpisov, ktoré mohlo mať vplyv na výrok napadnutého rozhodnutia. Ide predovšetkým o porušenie procesných práv účastníka, ktoré nemožno podradiť pod ust. § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP, ale ich dôsledok sa mohol (nemusel) prejavíť vo výsledku konania formulovanom vo výroku súdneho rozhodnutia vo veci samej.

20. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami sporu. Najmä nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré už boli preukázané iným spôsobom alebo sú založené na zhodnom tvrdení strán. Neúplné zistenie skutkového stavu je však odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou navrhnutý dôkaz, spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť, avšak iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy stranami navrhnuté, nemôže byť v sporovom konaní spôsobilým odvolacím dôvodom. Z povahy veci vyplýva, že strana, ktorá v odvolaní uplatní tento odvolací dôvod, súčasne označí dôkaz, ktorý, hoci bol navrhovaný, nebol vykonaný a uvedie právne významné skutočnosti, ktoré hoci boli tvrdené, súd prvej inštancie nezisťoval, najmä preto, že ich nepovažoval za právne významné a ďalej, že musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

21. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je v súdnej praxi vykladaný tak, že musí ísť o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke a ktoré nemajú v podstatnej časti oporu vo vykonanom dokazovaní. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 CSP (do 30.6.2016 s ust. § 132 O.s.p.), a to vzhľadom na to, že súd vzal do úvahy len skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo z prednesov strán nevyplývali, ani inak nevyšli počas konania najavo alebo opomenul rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané alebo vyšli počas konania najavo.

22. Nesprávne sú aj také skutkové zistenia, ktoré súd prvej inštancie založil na chybnom hodnotení dôkazov. Typovo ide o situáciu, kde je logický rozpor v hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplývajú z prednesov strán alebo ktoré vyšli najavo inak z hľadiska závažnosti (dôležitosti), zákonnosti, pravdivosti, eventuálne vierohodnosti alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP (do 30.6.2016 z ust. § 133 až 135 O.s.p.).

23. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je daný, ak zistený stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky. Uvedený odvolací dôvod nachádza uplatnenie najmä vtedy, ak strany sporu neboli náležitým spôsobom poučené o následkoch sudcovskej koncentrácie konania.

24. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením je omyl súdu pri aplikácii práva na správne zistený skutkový stav. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť alebo ak použil síce správny právny predpis, ale nesprávne ho interpretoval na daný prípad.

25. Odvolací súd dospel k záveru, že tieto odvolacie dôvody nie sú naplnené vo vzťahu k žiadnemu z napadnutých uznesení.

26. Súd prvej inštancie aplikoval správne zákonné ustanovenia a nebolo zistené žiadne porušenie procesných práv ani iná vada konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, preto odvolací súd obe uznesenia ako vecne správne podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

27. Správne, podrobné, presvedčivé a zákonu zodpovedajúce sú aj dôvody napadnutých uznesení, s ktorými sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje a na tieto odkazuje (§ 387 ods. 2 CSP).

28. Súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní náležite a správne vysporiadal so všetkými relevantnými skutočnosťami, preto odvolacie námietky žalobcov nie sú spôsobilé spochybníť vecnú správnosť napadnutých uznesení a neumožňujú prijať iné závery. Súd úvahy, ako dospel k svojim záverom, podrobne uviedol v odôvodnení napadnutých uznesení.

29. Na zdôraznenie správnosti napadnutých uznesení a k odvolacím námietkam žalobcov odvolací súd uvádza nasledovné :

30. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

31 V zmysle citovaného ustanovenia Civilný sporový poriadok pri úprave náhrady trov konania v prípade zastavenia konania predpokladá procesné zavinenie niektoej zo strán sporu na zastavení konania.

32. Ak dôjde k zastaveniu sporového konania v dôsledku späťvzatia žaloby, potom je povinnosťou súdu pri rozhodovaní o trovách konania skúmať procesnú zodpovednosť pri zastavení konania na oboch procesných stranách, teda aj na strane žalobcu, aj na strane žalovanej.

33. V zmysle § 256 ods. 1 CSP platí, že ak sa pre správanie žalovaného vzala späť žaloba, ktorá bola podaná dôvodne, je žalovaný povinný nahradiť trovy konania, pretože nesporne zavinil zastavenie konania. Ide najmä o prípady, keď žalovaný po podaní žaloby plnil žalobcovi v dôsledku čoho žalobca vzal žalobu späť. Ak by žalobca žalobu zobral späť bez udania dôvodu, alebo bez toho, aby išlo o reakciu na správanie žalovanej strany, a teda nemožno vyčítať procesné zavinenie žalovanej strane, znáša trovy konania žalovanej strany žalobca.

34. Odvolací súd poukazuje na to, že kritérium procesného zavinenia je treba posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, t.j. akého výsledku sa domáhala a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť. Pri posudzovaní dôvodnosti podania žaloby sa skúma len procesné hľadisko, a to, či sa žalovaná strana zachovala v súlade so žalobnou požiadavkou.

35. Vo vzťahu k odvolaním napadnutého výroku o náhrade trov konania súd prvej inštancie správne poukázal na to, že náhrada trov konania je ovládaná zásadou úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou procesnej zodpovednosti za zavinenie. V zhode so súdom prvej inštancie aj odvolací súd vychádza z úvahy, že zásada zavinenia je inštitútom procesného práva, preto aj pojem zavinenie sa posudzuje výlučne z procesného hľadiska a zavinenie je potrebné interpretovať vo vzťahu k príčinnej súvislosti, v ktorom príčinou je správanie strany sporu (teda aj prejav vôle spočívajúci v späťvzatí žaloby) a dôsledkom je vznik trov protistrany. Pokiaľ jedna procesná strana zaviní, že konanie muselo byť zastavené, pričom o veci nemôže byť meritórne rozhodnuté a tým zistené, či bola žaloba podaná dôvodne, vzniká jej zásadne povinnosť nahradiť druhej procesnej strane trovy konania. Kritérium procesného zavinenia je potrebné posudzovať z objektívneho hľadiska, a to vo vzťahu medzi tým, čo žalujúca strana v konaní požadovala, a skutočnosťou, pre ktorú žalujúca strana neskôr vzala žalobu späť s tým, aby konanie bolo zastavené. Ak nie je preukázané, že späťvzatie žaloby bolo odôvodnené neskorším správaním žalovaného, ktorý sa celkom či v relevantnom rozsahu zachoval v zmysle žalobnej požiadavky, potom nie je dosť dobre možné nachádzať súvislosť, a teda ani procesné zavinenie medzi jeho správaním vo vzťahu k žalobnej požiadavke (petitu); v takom prípade nesie zodpovednosť za zastavenie konania žalobca v dôsledku príčinnej súvislosti, ktorou je správanie účastníka konania, teda jeho prejav vôle spočívajúci v späťvzatí návrhu, čo zodpovedá aj ustálenej judikatúre (R 49/1993, tiež bod 15 nálezu ÚS SR sp.zn. I. ÚS 196/09).

36. V danom prípade je nesporné, že žalobcovia zobrali žalobu späť s odôvodnením, že dnes je už pre nich uplatňovanie práva cestou súdu irelevantné. Súd prvej inštancie sa dôsledne zaoberal posúdením, ktorá strana sporu zavinila zastavenie konania. Odvolací súd považuje za správny jeho záver o nepreukázaní príčinnej súvislosti medzi späťvzatím žaloby a správaním žalovaného. V konaní

nebolo preukázané, že by sa žalovaný správal alebo zachoval práve v zmysle pôvodného petitu (a ani v zmysle zmeneného petitu žaloby, tak ako bol navrhnutý).

37. Odvolací súd sa plne stotožňuje s úvahami súdu prvej inštancie uvedenými v odôvodnení rozhodnutia, ako aj s jeho záverom, že žalovanému nemožno pričítať procesnú zodpovednosť za zastavenie konania. Zastavenie konania procesne zaviniť žalobcovia, v dôsledku čoho nárok na náhradu trov konania nevznikol žalobcom, ale žalovanému.

38. Odvolací súd zároveň skúmal či boli splnené podmienky na uplatnenie ust. § 257 CSP.

39. Podľa ust. § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

40. Citované ustanovenie predstavuje odchýlku od zásady zodpovednosti za výsledok (§ 255 CSP) a od zásady zodpovednosti za zavinenie (§ 256 ods. 1 CSP). Zákon pre rozhodnutie o nepriznaní náhrady trov konania v zmysle vyššie citovaného ustanovenia vyžaduje kumulatívne splnenie dvoch podmienok, a to dôvody hodné osobitného zreteľa a výnimočné okolnosti. Dôvody hodné osobitného zreteľa, ani výnimočné okolnosti zákon bližšie nešpecifikuje. Výklad týchto podmienok ponecháva na súdnu prax. Ide pritom o ustanovenie, podľa ktorého je súd povinný skúmať, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, na ktoré je potrebné pri stanovení povinnosti nahradit' trovy konania výnimočne prihliadnuť. K dôvodom hodným osobitného zreteľa môže dôjsť vo vzťahu k určitým druhom konania alebo určitej procesnej situácii, kde sa tieto často vyskytujú a tento dôvod je daný charakterom tohto konania alebo charakterom procesnej situácie. K aplikácii vyššie citovaného zákonného ustanovenia dochádza aj z aspektov sociálnych, kedy súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu, pričom si vždy všíma aj okolnosti, ktoré viedli strany k uplatneniu nároku na súde a ich postoj v konaní. Dôvody hodné osobitného zreteľa teda buď spočívajú v dôvodoch na strane sporovej strany alebo v okolnostiach prejednávaného sporu.

41. Aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia prichádza do úvahy vo výnimočných prípadoch a má slúžiť k odstráneniu neprimeranej tvrdosti.

42. V prejednanom spore odvolací súd dospel k záveru, že nejde o prípad, kedy prisúdenie náhrady trov žalovanému proti žalobcom, ktorí procesne zaviniť zastavenie konania, by bolo neprimerane tvrdé a vyžadovalo si preto zásah súdu v podobe aplikácie ust. § 257 CSP.

43. Žalobcovia v odvolaní a ani vo svojich predchádzajúcich podaniach neuviedli žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali záver o potrebe aplikácie ust. § 257 CSP v danom prípade. Ani z obsahu spisu odvolací súd nezistil žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali aplikáciu ust. § 257 CSP, a to ani na strane žalobcov (ich osobné a majetkové pomery) a ani vo vzťahu k druhu konania alebo procesnej situácii.

44. Zo všetkých uvedených dôvodov odvolací súd uznesenie č.k. 14C/325/2014-172 z 15.8.2019 v napadnutom výroku o trovách konania ako vecne správne potvrdil.

45. Ako nedôvodné vyhodnotil odvolací súd aj odvolanie žalobcov proti uzneseniu č.k. 14C/325/2014-182 z 9.9.2019, kde žalobcovia neuviedli žiadne podstatné skutočnosti, ktoré by spochybňovali vecnú správnosť napadnutého uznesenia.

46. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie nevyhovel návrhu žalovaného na doplnenie uznesenia zo dňa 15.8.2019 o výrok, ktorým by zrušil predbežné opatrenie nariadené vo veci.

47. Odvolací súd sa stotožňuje s úvahami súdu prvej inštancie, na základe ktorých nevyhovel návrhu na doplnenie uznesenia. Správne súd prvej inštancie poukázal na rozdiel medzi zánikom a zrušením neodkladného opatrenia (predtým predbežného opatrenia). odvolací súd v plnej miere odkazuje na odôvodnenie napadnutého uznesenia, ktoré považuje za dostatočné a stotožňuje sa s ním.

48. Je potrebné poukázať na to, že súd môže vo svojom rozhodnutí, ktorým nariadi neodkladné opatrenie určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas (§ 330 ods. 1 CSP), pričom

takéto časové obmedzenie môže byť vyjadrené aj všeobecne takým spôsobom, že neodkladné opatrenie bude trvať do právoplatného skončenia vo veci samej. Takéto časové obmedzenie (do právoplatného skončenia konania vo veci samej) limituje súdnu ochranu, ktorá je navrhovateľovi neodkladného opatrenia poskytovaná a teda po uplynutí takto stanoveného času dochádza k zániku neodkladného opatrenia (predtým predbežného opatrenia).

49. Pokiaľ odvolatelia (podobne ako predtým žalovaný v návrhu na vydanie doplňovacieho uznesenia) poukazujú na ust. § 335 ods. 1 CSP, je potrebné zdôrazniť, že súd je povinný postupovať podľa tohto ustanovenia iba v prípade, ak sa jedná o neodkladné opatrenie, ktoré nebolo súdom obmedzené z hľadiska času (preto takéto časovo neobmedzené neodkladné opatrenie musí byť v prípadoch uvedených v tomto ustanovení zrušené osobitným súdnym rozhodnutím).

50. V predmetnom konaní Krajský súd v Košiciach v uznesení zo dňa 28. augusta 2014 č. k. 3Co/742/2014-63 nariadil predbežné opatrenie tak, že uložil žalovanému povinnosť zdržať sa akýchkoľvek stavebných úprav na predmetnej nehnuteľnosti a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Jedná sa teda práve o prípad, kedy bolo predbežné opatrenie časovo ohraničené a právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení konania došlo k jeho zániku.

51. Z uvedeného dôvodu odvolací súd uznesenie Okresného súdu Košice-okolie č. k. 14C/325/2014-180 z 9. septembra 2019 ako vecne správne potvrdil.

52. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1, 2 CSP. Žalobcovia v 1. a 2. rade neboli v odvolacom konaní úspešní, preto im nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania a žalovanému preukázateľne žiadne trovy odvolacieho konania nevznikli (ani si ich náhradu neuplatňoval). Odvolací súd preto rozhodol tak, že stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

53. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).
Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).